

GEMEENTE HEUMEN

Kadernota 2022 - 2025

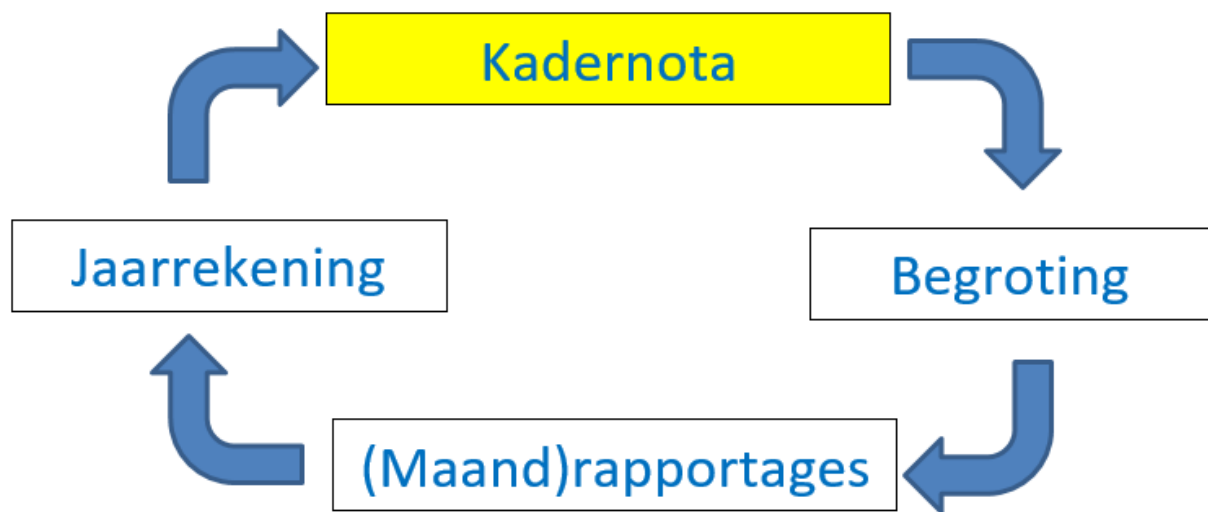
Datum: 25 mei 2021

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1 Ontwikkelingen programma 1 Sociale leefomgeving	6
Hoofdstuk 2 Ontwikkelingen programma 2 Fysieke leefomgeving.....	9
Hoofdstuk 3 Ontwikkelingen programma 3 Bestuur en Organisatie	13
Hoofdstuk 4 Financieel overzicht	15
Hoofdstuk 5 Voorgestelde besparingen.....	20
Hoofdstuk 6 Niet voorgestelde besparingen	22
Bijlage 1 Opbrengst raadsbijeenkomst Kadernota	29

Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2022 – 2025. De kadernota is het startdocument van de planning en control cyclus voor het boekjaar 2022. In de kadernota worden de ontwikkelingen uiteengezet die op ons af komen. Dit kan nieuwe wet- en regelgeving zijn, maar zijn ook de ontwikkelingen op de diverse beleidsterreinen. Om adequaat te (kunnen) reageren op de ontwikkelingen zijn beleidsvoornemens opgesteld. In de kadernota zijn alle beleidsvoornemens integraal afgewogen en stelt de gemeenteraad de kaders vast. Deze kaders worden als uitgangspunt gehanteerd bij de opbouw van de programmabegroting. Dit maakt de kadernota tot een belangrijk document. Regeren is immers vooruitkijken en dat is precies wat de kadernota doet.

Uitgangspunten

In de kadernota is een aantal uitgangspunten gehanteerd die als toetsingskader zijn gebruikt. Hieronder worden deze uitgangspunten toegelicht.

Bij het besturen van de gemeenten staat maatschappelijke participatie en eigen verantwoordelijkheid centraal. Van iedereen wordt verwacht dat hij of zij een bijdrage levert aan de Heumense samenleving. Voor inwoners in een kwetsbare positie, als gevolg van een beperkt sociaal netwerk en/of een laag inkomen, biedt de gemeente een vangnet, zodat er binnen de gemeente Heumen voor iedereen een plek is.

Sociaal Domein

De gemeente wil voor inwoners in een kwetsbare positie doen wat er nodig is. Zij wil bestaande maatregelen heroverwegen op het gebied van preventie, voorzieningen en samenredzaamheid. Er zijn plannen geformuleerd voor het doelgroepenvervoer, de dorpshuizen en bijstandsgerechtigden.

Fysiek domein

Woningbouw, energietransitie en klimaatadaptatie zijn de grote opgaven in het fysieke domein in het kader van de nieuwe omgevingswet. De uitwerking gebeurt in samenwerking met ketenpartners. Bij kleine, meer concrete planologische initiatieven worden belanghebbenden uitgenodigd om met elkaar in gesprek te gaan. Uiteindelijk neemt de gemeente, vanuit het algemeen belang, een besluit.

Heumen in de regio

Bij grote investeringen wordt realistisch gekeken naar de toekomstbestendigheid van de gemeente.

Uitgangspunt blijft dat we dichtbij en lokaal organiseren wat voor inwoners direct van belang is en wat op lokale schaal goed georganiseerd kan worden. Bij de regionale samenwerking richten we ons vooral op het Rijk van Nijmegen en - op grotere schaal - de regio Arnhem Nijmegen.

Financieel kader: een sluitende begroting

Voor de kadernota is de financiële situatie per 1 april als uitgangspunt gehanteerd. Dat betekent dat de volgende ontwikkelingen zijn verwerkt in deze kadernota;

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Primitieve begroting 2021	-1.333.495	-1.434.491	-1.790.575	-1.790.575
Vastgestelde ombuigingen (incl. Amendement)	1.349.411	1.427.094	1.731.247	1.731.247
Saldo	15.916	-7.397	-59.328	-59.328
BIJ: Septembercirculaire	116.809	144.471	284.762	284.762
Maandrapportage januari - maart	-143.007	-143.007	-143.007	-143.007
Niet gerealiseerde bezuinigingen 2021*	-436.168	-536.168	-936.168	-936.168
Opbrengst ZBB	67.376	67.376	67.376	74.819
Saldo op 1 april 2021	-379.074	-474.725	-786.365	-778.922

*Hierbij is ook de stelpost van € 500.000 (vanaf 2024) en taakstelling SD van € 250.000 (vanaf 2022) teruggedraaid.

Het college zorgt ervoor dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft. Dat betekent dat het college een structureel sluitende begroting aan de raad aanbiedt. Het college hanteert als uitgangspunt dat de uitvoering van wettelijke taken passen binnen de daarvoor door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. Op dit moment lukt dat helaas niet bij de uitvoering van de gedecentraliseerde taken binnen het sociaal domein. Om die reden is de begroting 2021 sluitend gemaakt met een stelpost. Het college beschouwt het Rijk als een betrouwbare partner en rekent er op dat het Rijk voldoende middelen beschikbaar stelt voor deze uitvoering. Het werken met een stelpost biedt echter geen structurele oplossing. Het college gaat er vanuit dat er snel duidelijkheid komt over extra rijksmiddelen voor het sociaal domein. Als die duidelijkheid er is, maar voor de gemeente Heumen onvoldoende blijkt, zijn aanvullende inhoudelijke keuzes voor besparingen noodzakelijk. In deze kadernota wordt daarop geanticipeerd. Het college wil de gemeente Heumen financieel gezond houden. Nu én in de toekomst.

Proces

Het financieel overzicht laat zien dat er aanvullende besparingen noodzakelijk zijn. Hiertoe is een zorgvuldig proces doorlopen met o.a. de onderstaande stappen;

Zero Based Budgetting (ZBB)

Alle budgetten zijn op kostenplaats en kostensoortniveau doorgenomen aan de hand het historische uitgavenpatroon (onderuitputting), onderliggende verplichtingen, karaktereigenschappen en een inhoudelijk gesprek. Op deze wijze zijn alle budgetten vanaf nul, zero based, deugdelijk opgebouwd. Budgetten die niet deugdelijk onderbouwd konden worden zijn afgeraamd.

Inzicht wettelijke en niet wettelijke taken

Ter voorbereiding op de kadernota is inzichtelijk gemaakt welke wettelijke en bovenwettelijke taken wij uitvoeren en hoeveel fte/loonkosten hiermee gemoeid is. Daarnaast is per taakveld inzichtelijk gemaakt welke budgetten beïnvloedbaar zijn.

Raadsavond

Op 29 april heeft de gemeenteraad tijdens een raadsavond aangegeven welke waarden zij belangrijk vinden en waar wat de raad betreft niet op bespaard moet worden. Ook heeft de raad het college

zoekrichtingen meegegeven waar volgens hen juist wel besparingen gevonden kunnen worden. Een breed gedragen waarde is het minimabeleid. Met namen kinderarmoedebestrijding en de inkomensregelingen zijn van waarde om de sociale tweedeling in de samenleving tegen te gaan. De uitkomsten van deze avond zijn als bijlage bij deze kadernota gevoegd en heeft het college meegewogen bij de totstandkoming van de voorgestelde besparingen.

Leeswijzer

Na deze inleiding worden in de hoofdstukken 1, 2 en 3 de beleidsontwikkelingen per beleidsprogramma uiteengezet. Daarnaast worden ook per programma de financiële consequenties in beeld gebracht. Dit betreft zowel de uitzettingen als besparingen.

In hoofdstuk 4 wordt een totaaloverzicht gegeven van de financiële consequenties. In hoofdstuk 5 worden de voorgestelde besparingen weergegeven en ten slotte worden in hoofdstuk 6 de besparingsmogelijkheden weergegeven waarvan wordt voorgesteld om niet op te besparen.

Hoofdstuk 1 Ontwikkelingen programma 1 Sociale leefomgeving

Nieuw inburgeringsstelsel

Per 1 januari wordt naar verwachting het nieuwe inburgeringsstelsel van kracht. Doel van dit nieuwe stelsel is dat meer nieuwkomers sneller participeren in de samenleving. Gemeenten krijgen in dit kader (her)nieuw(d)e taken. Deze vragen om een grondige voorbereiding, zowel op regionaal niveau (aan de hand van een vastgesteld procesplan) als lokaal. Onderdeel hiervan is ook het ontwerp en de inrichting van de werkprocessen en in het verlengde hiervan de aanschaf van een ICT-systeem. Over de benodigde middelen voor de voorbereiding en uitvoering van de nieuwe taken is tussen rijk en gemeenten overeenstemming bereikt. We gaan er dan ook vanuit dat we de taken kunnen uitvoeren binnen de financiële middelen die we hiervoor van het rijk gaan ontvangen.

Decentralisatie beschermd wonen

De decentralisatie van beschermd wonen moet zijn beslag krijgen in 2022. Ter voorbereiding hierop wordt een Regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang, als uitwerking van het regionale Beleidsplan Samen Dichtbij, vastgesteld. Hierin wordt vastgelegd in welk regionaal verband de gemeenten gaan samenwerken en op welke wijze deze samenwerking juridisch wordt verankerd. Daarnaast omvat dit plan een inhoudelijk ontwikkelopgave, welke is onderverdeeld in deelgebieden, te weten: lokale ondersteuningsinfrastructuur, huisvesting, innovatie ondersteuningsaanbod, ambulantisering, werk en dagbesteding, en kwaliteit. Tenslotte worden in dit regioplan ook de financiële kaders en financiële afspraken vastgelegd. Daarnaast worden een zogenaamde Centrumregeling (juridische verankering van de samenwerking waarbij gemeente Nijmegen fungeert als centrumgemeente) en een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Gemeenten krijgen voor de nieuwe taken op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang vanaf 2023 van het Rijk extra middelen in het Wmo-budget. Voorheen gingen alle budgetten voor uitvoering van deze taak naar de centrumgemeente. Voor onze regio is dat de gemeente Nijmegen. De verantwoordelijkheid voor maatschappelijke opvang blijft vooralsnog tot 2026 de verantwoordelijkheid van de centrumgemeenten. Uitgangspunt is dat de decentralisatietaken moeten worden uitgevoerd met de middelen die hiervoor door het rijk beschikbaar worden gesteld.

Huisvestingstaakstelling statushouders, beschermd wonen en overige bijzondere doelgroepen

Gemeenten krijgen jaarlijks van het rijk een taakstelling voor het huisvesten van statushouders. De totale taakstelling voor het jaar 2021 is substantieel hoger dan de taakstelling van 2020. Voor onze gemeente gaat het om een verdubbeling. De verwachting is dat ook in 2022 er sprake zal zijn van een verhoogde taakstelling en daarna de taakstelling terugkomt op een normaal niveau. Deze verhoging komt vooral door het inlopen van de achterstand van behandeling van asielaanvragen door de IND. Vanwege de krapte op de woningmarkt, het relatief laag aantal sociale huurwoningen in onze gemeente en het feit dat woningcorporaties steeds meer bijzondere doelgroepen moeten huisvesten is de verwachting dat de huisvestingstaakstelling statushouders niet kan worden gerealiseerd.

Daarnaast is er zorg over de draagkracht van de wijken door het opvangen/instromen van alle bijzondere doelgroepen. De draagkracht van de wijken staat hierdoor onder druk. Door de instroom van bijzondere doelgroepen neemt ook de vraag naar zorg en ondersteuning voor deze doelgroepen en de omringde wijk, toe.

Woonplaatsbeginsel jeugd

Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet bepaalt welke gemeente verantwoordelijk is voor de Jeugdhulp en de jeugdhulp betaalt. In de praktijk blijkt het soms ingewikkeld om te bepalen welke gemeente (financieel) verantwoordelijk is voor de jeugdhulp.

Om het woonplaatsbeginsel eenduidiger te maken en beter te laten aansluiten op de doelen van de Jeugdwet, wordt per 1 januari 2022 de Jeugdwet gewijzigd in verband met de verduidelijking van het woonplaatsbeginsel (Wet wijziging woonplaatsbeginsel).

Het is nu nog niet duidelijk welke jeugdigen van “woonplaats” en dus van financieel verantwoordelijke gemeente veranderen. Vooralnog gaan we er vanuit dat het woonplaatsbeginsel budgettair neutraal verloopt.

Meerjaren vervangings- en investeringsplan speelvoorzieningen

Op 13 februari 2014 heeft de gemeenteraad de Kadernota “Omvorming speelvoorzieningen naar natuurlijk spelen” vastgesteld. Daarna is een uitvoeringsplan opgesteld en is gestart met het gefaseerd omvormen van de speelplekken die op dat moment toe waren aan vervanging. Speelplekken die recent waren ingericht dan wel na de start van de omvorming nieuw tot stand zijn gekomen (in nieuwbouwwijken) zijn daarin niet meegenomen. Na enkele jaren van uitvoering is een peilmoment wenselijk en is er behoefte aan meer inzicht in de toekomstige kosten voor de openbare speelruimte. Het gaat dan zowel om het omvormen van de speelplekken die destijds niet meegenomen zijn in het uitvoeringsplan voor de omvorming naar natuurlijk spelen, maar de komende jaren wel aan vervanging toe zijn, (gedeeltelijke) vervanging van de natuurlijke elementen bij speelplekken die sinds 2014 omgevormd zijn naar natuurlijk spelen en vervangingsinvesteringen m.b.t. speelveldjes in de wijken (vervanging doelen, basketbalpalen e.d.) . Hiervoor is een meerjaren vervangings- en investeringsplan opgesteld.

Bibliotheekvoorziening

De raad heeft in november 2020 het college de opdracht gegeven voor een doelmatigheidsonderzoek van de bibliotheekfunctie. In afwachting van dit onderzoek houden wij de besparingstaakstelling in tact. De verwachting is dat bij de behandeling van deze kadernota in de raad de uitkomsten van het doelmatigheidsonderzoek beschikbaar zijn. De uitkomsten van dit doelmatigheidsonderzoek vormen de input om te komen tot een optimalisatie van de bibliotheekfunctie. Het uitgangspunt van de optimalisatie is dat er met behoud van de kwaliteit van dienstverlening bespaard wordt.

Besparingen

Om te komen tot een financieel sluitende begroting stelt het college voor de jaarschijf 2022 de volgende besparingen binnen programma 1 voor.

- Natuur- en milieueducatie	€ 9.000
- Optimalisatie bibliotheekfunctie	€ 100.000
- Bibliotheekwerk binnen de combinatiefunctie	€ 10.000
- Stoppen met het online platform ‘Heumen praat mee’	€ 15.000
- Taakstellende besparing subsidie mantelzorg Heumen	€ 16.000
- De komende jaren geen index toe te passen op de subsidies (uitgezonderd subsidies waar het gaat om personele inzet t.b.v. uitvoering wettelijke taken)	€ pm
Totaal	€ 150.000

Financiële consequenties

Binnen programma 1 worden de volgende investeringen voorzien;

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Speelvoorzieningen	65.000	55.000	38.000	33.000
Totaal	65.000	55.000	38.000	33.000

In onderstaande tabel zijn alle financiële consequenties voor programma 1 weergegeven. Hierin zijn ook de uit de investering(en) voortvloeiende kapitaallasten opgenomen.

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Beleidswensen				
Speelvoorzieningen (kapitaallasten)	-1.300	-7.817	-13.052	-19.428
Speelvoorzieningen (incidenteel)	0	-9.000	-9.000	-9.000
<i>Subtotaal beleidswensen</i>	<i>-1.300</i>	<i>-16.817</i>	<i>-22.052</i>	<i>-28.428</i>
Autonome ontwikkelingen				
Jeugdzorg	-416.006	-512.425	-512.425	-512.425
Wmo	36.671	11.498	11.498	11.498
Vrijval kapitaallasten ontw. SCM	-	-	-	237.000
<i>Subtotaal Autonome ontwikkelingen</i>	<i>-379.335</i>	<i>-500.927</i>	<i>-500.927</i>	<i>-263.927</i>
Gemeenschappelijke regelingen				
MGR Werkbedrijf	0	-9.096	-14.897	24.103
BVO DRAN	34.811	37.141	38.983	-7.650
GGD	-7.907	-7.907	-7.907	-8.770
<i>Subtotaal Gemeenschappelijke regelingen</i>	<i>26.904</i>	<i>20.138</i>	<i>16.179</i>	<i>7.683</i>
Besparingen				
Programma 1 Sociale leefomgeving	150.000	200.000	200.000	200.000
<i>Subtotaal besparingen</i>	<i>150.000</i>	<i>200.000</i>	<i>200.000</i>	<i>200.000</i>
Totaal	-203.731	-297.606	-306.800	-84.672
	Nadeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

Hoofdstuk 2 Ontwikkelingen programma 2 Fysieke leefomgeving

Duurzaamheid

Het duurzaamheidsprogramma van de gemeente Heumen is gebaseerd op de routekaart klimaatneutraal Heumen 2050, maar sluit ook aan bij de regionale routekaart en het Klimaatakkoord. Het bevat diverse lopende projecten die gericht zijn op de energietransitie voor bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het bod RES sluit aan bij de besluitvorming van de raad van 30 januari en 24 september 2020. Naar aanleiding van een raadsinformatiebijeenkomst in maart 2021 is afgesproken dat het college een raadsvoorstel gaat voorbereiden dat als basis zal dienen voor een hernieuwd gesprek over de opwek van grootschalige duurzame energie-opwek in de gemeente Heumen. Dit gesprek dient mede als voorbereiding naar de RES 2.0, die in 2023 wordt vastgesteld.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexere.

De gemeente Heumen heeft het proces voor vergunningverlening, toezicht en handhaving uitbesteed aan de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). De invoering van de Wkb heeft dus direct gevolgen voor de ODRN. Het aantal BRIKS-controles dat de ODRN uitvoert, zal namelijk afnemen. De invoering heeft ook gevolgen voor de inwoners en bedrijven van de gemeente Heumen. Doordat er minder bouwcontroles worden uitgevoerd, nemen de legesinkomsten af. Hoe groot het effect is wordt in regionaal verband verder ingeschat.

Vitaal Centrum Malden

In de begroting 2019 is afgesproken de visie en het uitvoeringsprogramma voor het centrumgebied van Malden te actualiseren. Het concept Programma Vitaal Centrum Malden geeft integraal invulling aan de strategische uitgangspunten die voor het centrum zijn geformuleerd: Klimaat neutraal 2050, Woonvisie, Mobiliteit en Detailhandel.

Met de vaststelling van het concept Programma Vitaal Centrum Malden d.d. 26 maart 2020 heeft uw raad de benodigde kaders vastgesteld voor de ontwikkeling van een toekomstbestendig en vitaal centrumgebied van Malden. Hiermee heeft u richting gegeven aan de ontwikkeling van projecten en activiteiten in het centrumgebied van Malden. Met de diverse deelprojecten zijn we volop aan de slag. Het totale programma zullen we in het voorjaar van 2022 aan uw raad voorleggen.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2022. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Hierdoor wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien.

Het proceskader voor de omgevingsvisie is in april 2020 door de raad vastgesteld. Het koersdocument omgevingsvisie (dat de inhoudelijk hoofdlijnen van de ontwerpvisie bevat) en de ontwerpvisie staan voor eind 2021 op de agenda. In de loop van 2022 wordt de omgevingsvisie vastgesteld.

Met het opstellen van het omgevingsplan wordt in 2023 gestart.

Benodigd budget implementatie omgevingswet:

a. Extra budget voor het inrichten en doorvertalen implementatie en het inhoudelijk beheer is nodig wat we inschatten op: € 100.000 voor 2022 en op € 50.000 voor 2023 en 2024. Het aanvullend budget is nodig voor de ondersteuning van de lokale en regionale processen en de diverse producten die ontwikkeld moeten worden.

b. Het opstellen van het omgevingsplan betreft het opstellen van een gemeente dekkend plan, waarbij voor zowel de kernen als het buitengebied en de bedrijfsterreinen conform de nieuwe wetgeving ook een vertaling moet worden gegeven van diverse beleidsstukken wetgeving die voorheen niet waren opgenomen in een bestemmingsplan. Vanwege deze complexiteit en de omvang van het totale plangebied is de opname van € 100.000 per jaar voor de periode 2023- 2025 een reële inschatting. (Zeker ook als we dit afzetten tegen de aanzienlijke kosten die onder de huidige wetgeving al waren verbonden aan bijvoorbeeld de actualisatie van een bestemmingsplan buitengebied, terwijl onder de omgevingswet door de integratie van veel meer regelgeving integrale/complexer wordt.)

Klimaatadaptatie

In 2019 is door 30 overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven een manifest ondertekend dat hoort bij de regionale adaptatie strategie (RAS) voor het Rijk van Maas en Waal. In de RAS staan een groot aantal doelen die richting geven en of bijdragen aan het op termijn bestand worden van de regio tegen de gevolgen van klimaatverandering. Bij toekomstige uitgifte van gemeentelijke kavels willen we de kosten voor klimaatadaptatie verdisconteren in de grondprijs.

IBOR, wegen/bermen

Tijdens de huidige inspectieronde is geconstateerd dat op 48 locaties de bermen beschadigd zijn, het gaat veelal om verzakkingen welke gevaarlijk zijn en telkens terugkeren omdat de bermen veel bereden worden. Verharding met bermbeton of grasbeton is dan een adequate en vaak ook een door de burgers verlangde maatregel. In een enkel geval is de berm ook te hoog waardoor het water niet goed weg kan, dat moet dan afgeroofd worden en de grond moet vaak na bemonstering als vervuilde grond afgevoerd worden. Daarnaast zijn kleine verbeteringen, markeringen, e.d. aan de verhardingsconstructie benodigd. Gezien de financiële omstandigheden wordt beoogd dit binnen de beschikbare middelen op te vangen. Dit vormt echter wel een risico. Hierop wordt scherp gemonitord en indien nodig rapporteert het college de raad tijdig.

IBOR, Groen

Afgelopen najaar zijn de knelpunten en effecten voor de langere termijn gepresenteerd aan de gemeenteraad. Door de toenemende bezuinigingen kunnen we de verhardingen niet meer onkruidvrij houden, gedurende de zomerperiode komen er vele klachten. De beplantingen snoeien we voornamelijk aan de randen en er is minimaal herstel van beschadigde vakken. De obstakels in het gazon maaien we niet meer, waardoor hoge grassen rondom bankjes en speelvoorzieningen staan. De prioriteit geven we aan verkeersveiligheid en waterafvoer. Daarnaast is het areaal uitgebreid door de nieuwe aanleg van fietspad Hessenberg (veiligheid bomen), overname parallelweg Jan J. Ludenlaan, omgeving Veldschuur, de wijk Heumen-Noord 3, Vieracker, Werklandschap en Coehoornhof. Voor het onderhouden van de areaaluitbreiding is totaal € 20.000 nodig.

Woningbouw

Op 20 februari 2020 heeft de gemeenteraad de uitgangspunten voor de woningbouwprogrammering voor de periode 2019-2028 vastgesteld. Onderdeel daarvan is de opgave om een programma van circa 710 woningen te realiseren, die vooral bedoeld zijn om te voorzien in de eigen behoefte, inclusief het inlopen van het woningtekort en een zekere overloop uit de regio op te vangen (ambitieniveau 2).

Daarnaast heeft de gemeenteraad het college opdracht gegeven om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de Kanaalzone en het volkstuincomplex aan de Groesbeekseweg. Deze locaties zouden vooral ook in de regionale woningbehoefte moeten voorzien (ambitieniveau 3).

Molenwijkpark

In het projectplan is ook sprake van ontwikkeling van een park/groene zone (in samenwerking met de wijk). Om de inrichting van het park (groot +/- 6.000 m²) mogelijk te maken moet er een investeringskrediet beschikbaar gesteld moeten worden.

Voor de realisatie van het park/groen is op basis van de plangegevens en civiel-technische gegevens een benodigd krediet berekend van € 400.000. Daarbij wordt uitgegaan van zo veel mogelijk behoud van de bestaande groenstructuur (met name bomen), in stand houden en i.o.m. omwonenden eventueel uitbreiden speelmogelijkheden voor kinderen en eventuele reserveringen met het oog op duurzaamheid / klimaatadaptatie.

Op basis van een afschrijving van 25 jaar en 2% rente zullen de jaarlijkse kapitaallasten hiervan €24.000 per jaar zijn ten laste van de exploitatie.

Er is bij de provincie in het kader van de Groene Icoon projecten een subsidieaanvraag ingediend voor de ontwerpkosten. Deze subsidie van maximaal € 15.000 op basis van cofinanciering is inmiddels toegekend.

Gezien de financiële situatie legt het college een taakstellend bedrag op het benodigd krediet van € 200.000. De inrichting van het park zal hierdoor worden versoerd.

Toename initiatieven, woningbouwprojecten

We zien de laatste tijd en flinke toename van initiatieven van derden en meer projecten op het gebied van de ruimtelijke ordening. Initiatiefnemers zoeken creatief naar mogelijkheden om o.a. in te spelen op de woningnood en ook vanuit de gemeente initiëren we zelf ontwikkelingen. De ontwikkeling hiervan is structureel van aard en is ook te zien in andere gemeenten. De projecten (zeker in het stedelijk gebied) verlangen een goede afweging en afstemming met de belangen in de omgeving. Daarom stellen we voor om hier voor € 80.000 aan extra formatie aan te trekken. De helft hiervan, € 40.000, wordt gedekt d.m.v. extra leges voor particuliere plannen.

Besparingen

Om te komen tot een financieel sluitende begroting stelt het college voor de jaarschijf 2022 de volgende besparingen binnen programma 2 voor.

- Sluiten milieustraat in Malden	€ 55.000
- Verminderen inzet op duurzaamheid	€ 50.000
- De komende jaren geen index toe te passen op de subsidies (uitgezonderd subsidies waar het gaat om personele inzet t.b.v. uitvoering wettelijke taken)	€ pm
Totaal	€ 105.000

Financiële consequenties

Binnen programma 2 worden de volgende investeringen voorzien;

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Molenwijkpark	200.000	-	-	-
Vitaal centrum Malden (VCM)	pm	pm	pm	pm
Totaal	200.000	-	-	-

In onderstaande tabel zijn alle financiële consequenties voor programma 2 weergegeven. Hierin zijn ook de uit de investering(en) voortvloeiende kapitaallasten opgenomen.

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Beleidswensen				
Omgevingswet (implementatie)	-100.000	-50.000	-50.000	0
Omgevingswet (omgevingsplan)	0	-100.000	-100.000	-100.000
Molenwijkpark	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
Vitaal centrum Malden (VCM)	pm	pm	pm	pm
Kanaalzone	pm	pm	pm	pm
Formatie t.b.v. initiatieven/projecten	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Dekking d.m.v. extra leges	40.000	40.000	40.000	40.000
<i>Subtotaal beleidswensen</i>	<i>-152.000</i>	<i>-202.000</i>	<i>-202.000</i>	<i>-152.000</i>
Autonome ontwikkelingen				
Areaaluitbreidingen Ibor	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
<i>Subtotaal Autonome ontwikkelingen</i>	<i>-20.000</i>	<i>-20.000</i>	<i>-20.000</i>	<i>-20.000</i>
Gemeenschappelijke regelingen				
ODRN	-71.000	-71.000	-70.000	-70.000
Compensatie d.m.v. leges	35.000	35.000	35.000	35.000
<i>Subtotaal Gemeenschappelijke regelingen</i>	<i>-36.000</i>	<i>-36.000</i>	<i>-35.000</i>	<i>-35.000</i>
Besparingen				
Programma 2 Fysieke leefomgeving	105.000	105.000	105.000	105.000
<i>Subtotaal besparingen</i>	<i>105.000</i>	<i>105.000</i>	<i>105.000</i>	<i>105.000</i>
Totaal	-103.000	-153.000	-152.000	-102.000
	Nadeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

Hoofdstuk 3 Ontwikkelingen programma 3 Bestuur en Organisatie

Effecten Covid-19

Inmiddels ligt de derde golf van de Covid-19 pandemie achter ons. De vaccinatiegraad neemt toe en Nederland opent stap voor stap weer. De structurele effecten laten zich nog moeilijk meten. Wel heeft de pandemie gezorgd voor een versnelling van een aantal al in gang gezette ontwikkelingen. Voorbeelden zijn het meer digitaal vergaderen en mede als gevolg hiervan het hybride werken.

Hybride werken

We hebben in 2020 en 2021 veel ervaring opgedaan met thuiswerken, i.v.m. Covid-19. In 2021 zal het beleid ten aanzien van hybride werken worden uitgewerkt voor de organisatie. Ook worden in de onderhandelingen over de CAO-gemeenten met de looptijd 2021 en volgende jaren afspraken gemaakt over thuiswerken en vergoedingen hiervoor. Daarnaast wordt er landelijke gewerkt aan een wetsvoorstel 'Werken waar je wil'

Als de gemeente als werkgever hybride werken stimuleert ontstaat daarmee de verplichting om dit goed te faciliteren. Daarbij wordt onder andere gesproken over een thuiswerkvergoeding en de verantwoordelijkheid voor een arboproof thuiswerkplek. Hiervoor wordt in deze kadernota respectievelijk € 20.000 en € 50.000 gereserveerd.

Daarnaast wordt bekeken wat de effecten van de Covid-19 pandemie zijn op de huisvesting van de gemeente. Wellicht is het mogelijk een deel van het gemeentehuis 'vrij' te spelen als gevolg van het hybride werken, zodat dit deel verhuurd kan worden aan een derde. Het is echter nu nog te vroeg om hier harde uitspraken over te doen.

Wet digitale toegankelijkheid

In Nederland willen we dat openbare voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen. Dat geldt niet alleen voor gebouwen en openbaar vervoer, maar ook voor overheidswebsites. Daarom is digitale toegankelijkheid verplicht voor alle overheidsinstanties. In 2021 richtten we ons op de vereiste toegankelijkheidsverklaring waarin we aangeven welke maatregelen nodig zijn om onze website toegankelijk te maken. In 2022 en volgende jaren werken we deze maatregelen verder uit.

CAO gemeenten

In 2021 worden nieuwe CAO-afspraken gemaakt over de periode vanaf 2021. In mei 2021 is daarover nog geen duidelijkheid. Voor 2022 hanteren we het percentage voor loon- (en prijs)stijgingen zoals dat in de meicirculaire 2021 wordt aangegeven.

ODRN bezwaar en beroep

Bij het overgaan van de gemeentelijke brikstaken naar de omgevingsdienst ODRN is de gemeente verantwoordelijk gebleven voor bezwaar en beroep, o.a. m.b.t. leges die worden geheven op basis van onze legesverordening. De kennis hiervoor is niet meer aanwezig bij de gemeente. We zien een toename van bezwaarschriften, door interpretatiemogelijkheden in de legesverordening en de tendens dat inwoners in het algemeen meer bezwaar maken. We verwachten dat ook de invoering van de omgevingswet een toename van bezwaarschriften met zich mee zal brengen in eerste instantie.

We werken aan de eenduidigheid van onze verordening, in afstemming met de ODRN. Hiervoor en voor de afhandeling van de bezwaarschriften moeten we deskundigheid inhuren.

Communicatie

Ons intranet wordt in de loop van 2022 niet meer ondersteund door de leverancier. Het is een verouderd systeem; vervanging is om die reden noodzakelijk. Deze vervanging brengt extra jaarlijkse kosten met zich mee van € 3.000.

Arbobeleid

Ons arbobeleid, dat is gebaseerd op de Arbowet, brengt een aantal verplichtingen met zich mee. In de arbowet is o.a. de verantwoordelijkheid geregeld van werkgevers (samen met medewerkers) voor de gezondheid en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. In ons arbobeleid is geregeld dat we iedere vijf jaar onze RI&E actualiseren en laten valideren. Voor 2022 is dit aan de orde.

Representatie

Op 9 november 2020 heeft de raad via een amendement besloten de ambtelijke organisatie een bezuinigingsstaakstelling op te leggen van € 47.500 op het taakveld "evenementen en representatie". Het college heeft hier invulling aangegeven. Het college ziet dat hierdoor de continuïteit en de kwaliteit van bijeenkomsten zoals de 4 mei herdenking, de huldiging van gedecoreerden en de organisatie van de vierdaagse doorkomst onder (zware) druk komen te staan. In de opmaat naar de begroting ontvangt de raad hiervoor nog een voorstel.

Rentefinanciering

Als uitgangspunt van de kadernota 2022-2025 is (evenals vorig jaar) voor de berekening van de kapitaallasten van nieuwe investeringen een rentepercentage van 2% gehanteerd. Op basis van dit uitgangspunt wordt meerjarig de financiële druk die verband houdt met de kapitaallasten (afschrijving en rente) in raadsvoorstellen tot uitdrukking gebracht. Het rentepercentage van 2% is in de laatste meerjarenbegroting 2021-2024 ook gehanteerd voor het te verwachten financieringstekort.

Het CPB verwacht niet dat het renteniveau de komende jaren fors zal stijgen. De raming van de rentelasten in de meerjarenbegroting wordt afgeleid van de liquiditeitsprognose en de daarvan afgeleide financieringsbehoefte. Op basis van een op 1 mei 2021 gemaakte liquiditeitsprognose is een doorrekening gemaakt van de financieringslasten voor de komende jaren en vergeleken met de huidige rentedruk in de begroting.

Herverdeling gemeentefonds

De contouren van de herverdeling van het gemeentefonds zijn in het voorjaar bekend gemaakt. De gemeente Heumen heeft in dit voorliggende voorstel een nadelig effect van ruim € 500.000. Instanties als de VNG en de raad voor het openbaar bestuur (ROB) hebben echter veel vraagtekens gezet bij de gehanteerde uitgangspunten van het voorstel, waardoor de effecten en het tijdstip van invoeren van de herverdeling erg onzeker is geworden. De provincie heeft om die reden in haar begrotingsrichtlijnen gemeenten geadviseerd de effecten van de herverdeling niet op te nemen in de kadernota en begroting, maar eventuele nadelige gevolgen op te nemen als risico in de risicoparagraaf van de begroting.

Besparingen

Om te komen tot een financieel sluitende begroting stelt het college voor de jaarschijf 2022 de volgende besparingen binnen programma 3 voor.

-	Formatie wethouders terug naar 3,0 fte	€	26.000
Totaal		€	26.000

Financiële consequenties

Binnen programma 3 worden de volgende investeringen voorzien;

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Inrichting thuiswerkplek	97.500			
Totaal	97.500	-	-	-

In onderstaande tabel zijn alle financiële consequenties voor programma 3 weergegeven. Hierin zijn ook de uit de investering(en) voortvloeiende kapitaallasten opgenomen.

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Beleidswensen				
Nieuw intranet	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Nieuw intranet (implementatie)	-8.500	0	0	0
Actualiseren RIE	-4.000	0	0	0
Bezwaar/beroepschriften ODRN	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Inrichting thuiswerkplek	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Thuiswerkvergoeding (anticiperen op CAO)	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
<i>Subtotaal beleidswensen</i>	<i>-105.500</i>	<i>-93.000</i>	<i>-93.000</i>	<i>-93.000</i>
Autonome ontwikkelingen				
Verkorte afschrijving aanbouw Maldensteijn	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
<i>Subtotaal Autonome ontwikkelingen</i>	<i>-50.000</i>	<i>-50.000</i>	<i>-50.000</i>	<i>-50.000</i>
Gemeenschappelijke regelingen				
MGR IrvN	2.000	2.000	2.000	2.000
VRGZ	-29.994	-29.994	-29.994	-29.994
GO Arnhem Nijmegen	37.000	30.000	30.000	30.000
<i>Subtotaal Gemeenschappelijke regelingen</i>	<i>9.006</i>	<i>2.006</i>	<i>2.006</i>	<i>2.006</i>
Besparingen				
Programma 3 Bestuur & organisatie	0	26.000	26.000	26.000
<i>Subtotaal besparingen</i>	<i>0</i>	<i>26.000</i>	<i>26.000</i>	<i>26.000</i>
Totaal	-146.494	-114.994	-114.994	-114.994
	Nadeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

Hoofdstuk 4 Financieel overzicht

Bij het opstarten van de kadernota zag het financieel overzicht er als volgt uit;

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Primitieve begroting 2021	-1.333.495	-1.434.491	-1.790.575	-1.790.575
Vastgestelde ombuigingen (incl. Amendement)	1.349.411	1.427.094	1.731.247	1.731.247
Saldo	15.916	-7.397	-59.328	-59.328
BIJ: Septembercirculaire	116.809	144.471	284.762	284.762
Maandrapportage januari - maart	-143.007	-143.007	-143.007	-143.007
Niet gerealiseerde bezuinigingen 2021*	-436.168	-536.168	-936.168	-936.168
Opbrengst ZBB	67.376	67.376	67.376	74.819
Saldo op 1 april 2021	-379.074	-474.725	-786.365	-778.922

*Hierbij is ook de stelpost van € 500.000 (vanaf 2024) en taakstelling SD van € 250.000 (vanaf 2022) teruggedraaid.

Zoals u in de inleiding heeft kunnen lezen kost het steeds meer moeite de begroting structureel sluitend te krijgen. Oorzaken als oplopende zorgkosten en teruglopende rijksbijdragen zijn inmiddels bekend. Onafhankelijk onderzoek dat op verzoek van het Rijk en gemeentekoepel VNG is uitgevoerd toont aan dat er 1,6 tot 1,8 miljard euro te kort is op de jeugdzorg. De in de begroting 2021 gemaakte veronderstelling dat het Rijk met extra middelen komt om de tekorten in het sociaal domein, met name de jeugdzorg, te compenseren blijft een onzekere factor. Wij blijven geloven in goed partnerschap van het Rijk en vertrouwen er op dat het Rijk met een structurele oplossing komt voor de tekorten binnen het sociaal domein. Tegelijkertijd willen we onder alle omstandigheden zelf de regie houden. Vandaar dat het college een tweetal scenario's heeft uitgewerkt. Een scenario waarbij wordt uitgegaan dat het Rijk extra structurele middelen beschikbaar stelt en een scenario waarin dat niet gebeurt. Er zijn uiteraard allerlei tussenscenario's denkbaar, maar door de twee uitersten als uitgangspunt te kiezen houdt het college de regie in eigen hand. Het college gaat uit van scenario 1 ziet zich genoodzaakt om de OZB opbrengst te verhogen als het Rijk geen of minder middelen beschikbaar stelt. De beide scenario's zijn op de volgende pagina's nader uitgewerkt.

Scenario 1

In scenario 1 gaan we er vanuit dat dat het Rijk daadwerkelijk met extra structurele middelen komt van € 1,7 miljard. Dat levert de gemeente Heumen, naast de, conform provinciale richtlijnen, reeds ingeboekte € 200.000 ca. € 1,1 miljoen aan extra inkomsten op. Dit levert dan het volgende financiële overzicht op;

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Saldo op 1 april 2021	-379.074	-474.725	-786.365	-778.922
Extra rijksmiddelen sociaal domein	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
Ontwikkelingen				
<i>Beleidswensen</i>				
Programma 1 Sociale leefomgeving	-1.300	-16.817	-22.052	-28.428
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-152.000	-202.000	-202.000	-152.000
Programma 3 Bestuur & organisatie	-105.500	-93.000	-93.000	-93.000
<i>Subtotaal</i>	<i>-258.800</i>	<i>-311.817</i>	<i>-317.052</i>	<i>-273.428</i>
<i>Autonome ontwikkelingen</i>				
Programma 1 Sociale leefomgeving	-379.335	-500.927	-500.927	-263.927
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Programma 3 Bestuur & organisatie	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
<i>Subtotaal</i>	<i>-449.335</i>	<i>-570.927</i>	<i>-570.927</i>	<i>-333.927</i>
<i>Gemeenschappelijke regelingen</i>				
Programma 1 Sociale leefomgeving	26.904	20.138	16.179	7.683
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-36.000	-36.000	-35.000	-35.000
Programma 3 Bestuur & organisatie	9.006	2.006	2.006	2.006
<i>Subtotaal</i>	<i>-90</i>	<i>-13.856</i>	<i>-16.815</i>	<i>-25.311</i>
<i>Besparingen</i>				
Programma 1 Sociale leefomgeving	150.000	200.000	200.000	200.000
Programma 2 Fysieke leefomgeving	105.000	105.000	105.000	105.000
Programma 3 Bestuur & organisatie	-	26.000	26.000	26.000
<i>Subtotaal</i>	<i>255.000</i>	<i>331.000</i>	<i>331.000</i>	<i>331.000</i>
Saldo	267.701	59.675	-260.159	19.412
	Voordeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel

Scenario 2

Hoewel wij van mening zijn dat het Rijk het volledige, met onafhankelijk onderzoek aangetoonde, tekort van € 1,7 miljard structureel beschikbaar moet stellen, houden we in scenario 2 rekening dat het Rijk niet of slechts beperkt extra middelen beschikbaar stelt. Het financiële overzicht ziet er dan als volgt uit;

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Saldo op 1 april 2021	-379.074	-474.725	-786.365	-778.922
Extra rijksmiddelen sociaal domein	0	0	0	0
Ontwikkelingen				
<i>Beleidswensen</i>				
Programma 1 Sociale leefomgeving	-1.300	-16.817	-22.052	-28.428
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-152.000	-202.000	-202.000	-152.000
Programma 3 Bestuur & organisatie	-105.500	-93.000	-93.000	-93.000
<i>Subtotaal</i>	<i>-258.800</i>	<i>-311.817</i>	<i>-317.052</i>	<i>-273.428</i>
<i>Autonome ontwikkelingen</i>				
Programma 1 Sociale leefomgeving	-379.335	-500.927	-500.927	-263.927
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Programma 3 Bestuur & organisatie	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
<i>Subtotaal</i>	<i>-449.335</i>	<i>-570.927</i>	<i>-570.927</i>	<i>-333.927</i>
<i>Gemeenschappelijke regelingen</i>				
Programma 1 Sociale leefomgeving	26.904	20.138	16.179	7.683
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-36.000	-36.000	-35.000	-35.000
Programma 3 Bestuur & organisatie	9.006	2.006	2.006	2.006
<i>Subtotaal</i>	<i>-90</i>	<i>-13.856</i>	<i>-16.815</i>	<i>-25.311</i>
<i>Besparingen</i>				
Programma 1 Sociale leefomgeving	150.000	200.000	200.000	200.000
Programma 2 Fysieke leefomgeving	105.000	105.000	105.000	105.000
Programma 3 Bestuur & organisatie	-	26.000	26.000	26.000
<i>Subtotaal</i>	<i>255.000</i>	<i>331.000</i>	<i>331.000</i>	<i>331.000</i>
Saldo	-832.299	-1.040.325	-1.360.159	-1.080.588
	Nadeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

In dit scenario zijn aanvullende besparende maatregelen noodzakelijk om tot een financieel sluitende meerjarenraming te komen. Het college ziet zich dan genoodzaakt om de OZB te verhogen met een bedrag dat nodig is om de begroting sluitend te krijgen. Als eerste zal, naast de reeds bestaande inflatiecorrectie op niet woningen, inflatiecorrectie op woningen worden toegepast. In het 'worst case scenario' waarin het Rijk geen structurele extra middelen beschikbaar stelt zal de OZB opbrengst op woningen en niet woningen stijgen met 20%. Dat komt neer op een gemiddelde lastenstijging van € 100 per huishouden.

De aanvullende maatregelen geven dan het volgende financiële beeld.

Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
Saldo	-832.299	-1.040.325	-1.360.159	-1.080.588
Ook inflatiecorrectie toepassen (1,6%) op OZB opbrengst woningen (huidige opbrengst € 3.494.608)	56.000	112.000	170.000	229.000
Verhoging OZB-opbrengst woningen vanaf 2022 met 15% en in 2023 met nogmaals 5% verhogen (huidige opbrengst € 3.494.608) Dat is gemiddeld € 100 per huishouden.	525.000	700.000	700.000	700.000
Verhoging OZB-opbrengst niet woningen vanaf 2022 met 15% en in 2023 met nogmaals 5% verhogen (huidige opbrengst incl. gebruikersdeel €1.281.263)	192.000	256.000	256.000	256.000
Saldo	-59.299	27.675	-234.159	104.412

In de periode na vaststelling van de kadernota en voor het opmaken van de begroting wordt pas duidelijk welk scenario van toepassing is. Het college is van mening dat er nu duidelijke inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden en dat moet worden voorkomen dat bij het opmaken van de begroting het proces om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting opnieuw plaats moet vinden. De OZB vormt de sluitpost om de begroting structureel sluitend te maken.

Investerings

In deze kadernota zijn de volgende investeringsbedragen opgenomen.

Programma	Omschrijving / Jaar	2022	2023	2024	2025
1	Speelvoorzieningen	65.000	55.000	38.000	33.000
2	Molenwijkpark	200.000	-	-	-
2	Vitaal centrum Malden (VCM)	pm	pm	pm	pm
3	Inrichting thuiswerkplek	97.500			
	Totaal	362.500	55.000	38.000	33.000

De uit de investeringen voortvloeiende kapitaallasten zijn verwerkt in de exploitatieoverzichten.

Hoofdstuk 5 Voorgestelde besparingen

Het college stelt de volgende besparingen voor;

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
1	P43003 Natuur-/milieu educatie	Stoppen of verminderen natuur en milieueducatie op basisscholen. Op dit moment wordt dit bedrag besteed aan een persoon die de scholen hiermee ontzorgt.	Basisschoolkinderen	Beperkt	9.000	9.000	9.000	9.000
1	P56000 Openbare bibliotheek	Verminderen subsidie Stg. Openb. Biblioth. Gelderland-Zuid. Afhankelijk van de resultaten van het doelmatigheidsonderzoek kan de in november ingeboekte besparing op de subsidie worden gehandhaafd. We gaan er vanuit dat bij de behandeling van deze kadernota de uitkomsten van het doelmatigheidsonderzoek bekend zijn.	Leden van de bibliotheek	Midden	100.000	150.000	150.000	150.000
1	P61004 Maatschappelijke begeleiding en advies	Taakstellende besparing van € 16.000 op subsidie Mantelzorg Heumen. Subsidie mantelzorgsteunpunt en mantelzorgwaardering vanuit de gemeente (totaal bedrag € 126.272) Door op de kaart en kadobon te besparen blijft met name de ontmoetingsdag voor de bij het mantelzorgsteunpunt aangesloten mantelzorgers behouden.	Mantelzorgers en de personen waaraan zij mantelzorg bieden.	Hoog	16.000	16.000	16.000	16.000
1	P61004 Maatschappelijke begeleiding en advies	Uitvoering Combinatiefunctie. Vanuit de ontvangen decentralisatieuitkering is jaarlijks structureel € 58.000 gereserveerd t.b.v. uitvoering brede regeling Combinatiefunctie (onderwijs, cultuur, sport en welzijn) . In het collegeadvies van 18 februari 2020 is de inzet van deze middelen beschreven. Hierbij zit ook bibliotheekwerk (4 uur per week) voor een bedrag van € 10.000. In 2021 is dit incidenteel bespaard. Dit kan ook structureel worden gerealiseerd.	Inwoners, verenigingen, basisscholen, zorginstellingen	Beperkt	10.000	10.000	10.000	10.000
1	P61008 Versterking burgerparticipatie	Stoppen met onlineplatform Heumen praat mee	Inwoners	Midden	15.000	15.000	15.000	15.000
1 2	Diverse	De komende jaren geen index toe te passen op de subsidies (uitgezonderd subsidies waar het gaat om personele inzet tbv uitvoering wettelijke taken)	Subsidie ontvangende organisaties	Beperkt	pm	pm	pm	pm

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
2	P73000 Afvalverwijdering en -verwerking	Milieustraat Malden sluiten. Door de OZB-opbrengst met hetzelfde bedrag te laten stijgen als de afvalstoffenheffing wordt verlaagd, blijft de lastendruk bij de inwoner gelijk. In de nabije toekomst zal er (fors) geïnvesteerd moeten worden in de huidige milieustraat Malden om deze te laten (blijven) voldoen aan de wettelijke eisen voor een milieustraat. T.z.t. zal de raad hierover separaat een voorstel ontvangen.	inwoners	Hoog	55.000	55.000	55.000	55.000
2	P74000 Milieubeheer	Verminderen inzet op duurzaamheid. Dit betekent wel dat er inhoudelijke keuzes (prioritering) moeten worden gemaakt binnen dit taakveld.	Inwoners	Midden	50.000	50.000	50.000	50.000
3	P00101 College van B&W	Terug naar 3,0 fte wethouders	Beoogd wethouders	Beperkt	-	26.000	26.000	26.000
3	Diverse	In dit overzicht staan een aantal inhoudelijke keuzes die een besparing op de formatie met zich meebrengen op langere termijn. Die besparing is niet opgenomen, terwijl die wellicht wel is te realiseren op langere termijn. Vandaar deze PM-post. Afhankelijk van welke keuzes worden gemaakt, levert een besparing op het uitvoeringbudget ook mogelijk een formatieve besparing op. Let wel dat bij alleen het verminderen van een taak of subsidie, de hoeveelheid werk die een medewerker eraan heeft niet of nauwelijks vermindert. Indien wordt gestopt met het uitvoeren van een taak of subsidie, levert dit wel een formatieve besparing op.	Medewerkers	Beperkt	pm	pm	pm	pm
	Totaal				255.000	331.000	331.000	331.000

Hoofdstuk 6 Niet voorgestelde besparingen

Het college stelt voor onderstaande besparingsmogelijkheden niet voor;

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
1	P43003 Natuur-/milieu educatie	Stoppen of verminderen subsidie Heemtuin	Leden Heemtuin en inwoners	beperkt	-	1.823	3.646	7.291
1	P54000 Oudheidkunde en musea	Stoppen of verminderen subsidie Museum de Lage Hof	Inwoners, recreanten en toeristen	midden	-	5.924	11.847	23.694
1	P54000 Oudheidkunde en musea	Stoppen of verminderen subsidie stichting Heemkunde	Leden en inwoners	midden	-	463	925	1.850
1	P54000 Oudheidkunde en musea	Stoppen of verminderen subsidie erfgoedplatform	Leden en inwoners	midden		912	1.823	3.646
1	P54000 Oudheidkunde en musea	Stoppen of verminderen subsidie Jac Maris museum	Inwoners, recreanten en toeristen, kunstliefhebbers	midden	-	2.344	4.687	9.374
1	P61000 Vrijwilligers	Stoppen of verminderen vrijwilligersbeleid. Betreft vrijwilligersverzekering die door de gemeente voor alle vrijwilligers wordt betaald	Vrijwilligers, verenigingen en organisaties	midden	3.547	3.547	3.547	3.547
1	P61000 Vrijwilligers	Stoppen of verminderen vrijwilligersbeleid. Uitvoeren vrijwilligerswerkbeleid (waarderen, promoten, faciliteren verenigingen en organisaties)	(Potentiële) vrijwilligers, verenigingen en organisaties	groot	3.425	3.425	3.425	3.425
1	P61000 Vrijwilligers	Stoppen of verminderen vrijwilligersbeleid. Subsidie voor deskundigheidsbevordering van vrijwillig kader van verenigingen en organisaties	Vrijwilligers, verenigingen en organisaties	beperkt	-	625	1.250	2.500
1	P61002 Sociaal cultureel werk ouderen	Stoppen of verminderen subsidie KBO Overasselt/Nederasselt	Leden KBO	groot	-	739	1.478	2.956
1	P61002 Sociaal cultureel werk ouderen	Stoppen of verminderen subsidie K.B.O. Heumen	Leden KBO	groot	-	401	802	1.604

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
1	P61002 Sociaal cultureel werk ouderen	Stoppen of verminderen subsidie K.B.O. Malden	Leden KBO	groot	-	1.354	2.708	5.415
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Jeugdvierdaagse Malden	Deelnemers	beperkt	-	259	518	1.035
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Oranjecomite Malden	Inwoners	midden	-	392	784	1.567
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie werkgoep Oranjefeesten Overasselt	Inwoners	midden	-	141	281	562
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Sinterklaascomité Heumen	Inwoners	midden	-	134	269	537
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Nicolaascomité Overasselt	Inwoners	midden	-	114	227	454
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Nicolaascomité Malden	Inwoners	midden	-	497	995	1.989
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Oranje-St. Nicolaascom. Nederasselt	Inwoners	midden	-	254	508	1.016
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Heumen Ontspanning Jeugd	Kinderen en jongeren uit Heumen	beperkt	-	120	240	479
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Jongerencentrum het OJE. Betreft subsidie jeugdactiviteiten	Jongeren uit Overasselt	beperkt	-	1.203	2.407	4.813
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Steeds Hoger. Betreft subsidie jeugd tbv toneel	Jeugdleden Steeds Hoger	beperkt		418	836	1.671
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Stichting Jeugdbelangen Malden. Budget voor huur accommodatie(s) en activiteiten voor jongeren. Budget is nu beschikbaar voor het jongerenwerk Synthese.	Jongeren uit onze gemeente	midden	-	4.266	8.532	17.063

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
1	P61003 Jeugd en jongeren	Stoppen of verminderen subsidie Scouting Malden.	Leden	beperkt		565	1.130	2.259
1	P61004 Maatschappelijke begeleiding en advies	Taakstelling op subsidie Alzheimercafé. Te realiseren door mogelijkheden te onderzoeken om in gemeentelijke gebouwen het Alzheimercafé te organiseren.	Mantelzorgers van dementerende inwoners	midden	3.600	3.600	3.600	3.600
1	P61004 Maatschappelijke begeleiding en advies	Stoppen of verminderen subsidie Uniek sporten	Inwoners met een beperking en sportverenigingen	beperkt	-	1.275	2.550	5.100
1	P61004 Maatschappelijke begeleiding en advies	Uitvoering Combinatiefunctie. Vanuit de ontvangen decentralisatieuitkering is jaarlijks structureel € 48.000 gereserveerd t.b.v. uitvoering brede regeling Combinatiefunctie. Het gaat het om 26 uur inzet per week, verdeeld over gezondheidsmakelaar (4 uur per week) - buurtsportcoach voor jongeren (8 uur per week) en - beweegcoach voor kwetsbare inwoners (14 uur). Onderzoeken of het mogelijk is om besparingen door te voeren op dit taakveld? Voorlopig een generieke korting doorvoeren van 30% structureel ingaande 2023.	Inwoners, verenigingen, basisscholen, zorginstellingen	midden	-	7.400	7.400	7.400
1	P61005 Regietaken	Stoppen of verminderen bijdrage regietaken. o.a. 'Werkconferentie' en 'Wij leven samen'	Betrokken organisaties en inwoners	midden	11.000	11.000	11.000	11.000
1	P61006 Dorps- en wijkgericht werken	Stoppen of verminderen subsidie org.kosten dorpsplatform Overasselt	Dorps- of wijkbewoners	beperkt	-	254	508	1.016
1	P61006 Dorps- en wijkgericht werken	Stoppen of verminderen subsidie wijkplatform Jachthuis	Dorps- of wijkbewoners	beperkt	-	254	508	1.016
1	P61006 Dorps- en wijkgericht werken	Stoppen of verminderen subsidie Dorpsraad Nederasselt	Dorps- of wijkbewoners	beperkt	-	254	508	1.016
1	P61006 Dorps- en wijkgericht werken	Stoppen of verminderen subsidie Kroonwijk Belangenvereniging	Dorps- of wijkbewoners	beperkt	-	254	508	1.016

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
1	P61006 Dorps- en wijkgericht werken	Stoppen of verminderen subsidie vereniging belangenbehartiging	Dorps- of wijkbewoners	beperkt	-	254	508	1.016
1	P61007 Initiatievenbudget	Stoppen of verminderen subsidie initiatieven	Inwoners die een initiatief willen uitvoeren en daarbij (financiële) hulp van de gemeente nodig hebben	midden	24.000	24.000	24.000	24.000
1	P61007 Initiatievenbudget	Stoppen of verminderen subsidie vonkjes	Inwoners die en initiatief willen uitvoeren en daarbij (financiële) hulp van de gemeente nodig hebben	midden	5.000	5.000	5.000	5.000
1	Transformatieagenda	Stoppen of verminderen transformatieagenda. Naast de taakstelling van € 60.000 helemaal stoppen of verder verminderen van de inzet op de kanteling binnen het sociale domein, zoals dat binnen de vastgestelde transformatieagenda sociaal domein is beoogd. Dit betekent echter wel dat de preventieve voorzieningen, zoals dorpsverbinders, participatiecoaches, coördinatie maatjesprojecten, brede vrijwilligersdienst, formulierenbrigade, buurtgezinnen en jongerencoaching niet of slechts in zeer beperkte mate kunnen worden gerealiseerd, waardoor voor de diverse doelgroepen die met deze preventieve voorzieningen geholpen zouden kunnen worden, geïndiceerde (duurdere) individuele zorg zal moeten worden ingezet (voorwaarde bij de invulling van deze besparing is dat geen meerjarige overeenkomsten zijn aangegaan).	(Potentiële) zorgontvangers	groot	179.000	204.000	204.000	204.000

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
1	P63001 Gemeentelijk minimabeleid	Stoppen of verminderen uitvoeringsbudget. 2020 o.a. project 'achter de voordeur' en 'Licentie Startpunt Geldzaken' ter voorkoming van schulden	Inwoners	midden	9.515	9.515	9.515	9.515
1	P63001 Gemeentelijk minimabeleid	Stoppen of verminderen subsidie stichting Leergeld	Minima	midden	-	4.890	9.780	19.560
1	P63001 Gemeentelijk minimabeleid	Stoppen of verminderen subsidie stichting Hulpfonds Heumen	Minima	midden	-	4.750	9.500	18.999
1	P63001 Gemeentelijk minimabeleid	Stoppen of verminderen subsidie Kledingbank	Minima	beperkt	-	452	903	1.806
1	P63001 Gemeentelijk minimabeleid	Stoppen of verminderen subsidie voedselbank	Minima	midden	-	600	1.200	2.400
1	P63001 Gemeentelijk minimabeleid	Verlagen doelgroep minimabeleid van 130% naar 110% van het sociaal minimum (uitkeringsbudget) Met uitzondering van het kinderarmoedebeleid. Betreft Iedereen doet mee regeling.	minima met inkomen tussen 110% en 130% van het sociaal minimum die dan niet meer in aanmerking komen	midden	10.000	10.000	10.000	10.000
1	P63002 Bijzondere bijstand	Verlagen doelgroep bijzondere bijstand van 110% naar 100% van het sociaal minimum	Doelgroep boven 100% van het minimum die dan niet meer in aanmerking komt.	midden	50.000	50.000	50.000	50.000
1	P71000 Openbare gezondheidszorg	Met ingang van 2023 stoppen met afname facultatief maatwerkproduct Lichte opvoedkundige hulp bij de GGD	Inwoners die lichte opvoedkundige hulp nodig hebben	midden	-	3.370	3.370	3.370
2	P12000 APV-uitvoering	Op dit moment zijn stichtingen vrijgesteld voor leges. Dit het kader van gebruiker betaalt kan deze vrijstelling worden opgeheven.	Stichtingen	groot	5.000	5.000	5.000	5.000
2	P34003 4-daagse	Stoppen of verminderen subsidie voor Vierdaagsefeesten	4-daagselopers en -vierders	midden	-	7.400	7.400	7.400

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
2	P34003 4-daagse	Stoppen of verminderen subsidie Overasselt Promotions	4-daagselopers en -vierders	midden	-	3.228	3.228	3.228
2	P57000 Landschapsbeleid	Stoppen of verminderen landschapontwikkeling (LOP). Raad heeft hier recent over besloten.	inwoners	groot	40.000	40.000	40.000	40.000
2	P57000 Landschapsbeleid	Stoppen of verminderen subsidie stichting Kadans. Beheer van het gebied komt dan mogelijk terug bij gemeente	betrokkenen en gebruikers	midden	4.288	4.288	4.288	4.288
2	P57002 Openbaar groen	Uitgangspunt inrichting Molenwijkpark als budgettair neutraal hanteren. De raad heeft weliswaar in 2018 besloten dat bij de inrichting van het Molenwijkpark budgettaire neutraliteit geen uitgangspunt is. Gezien de huidige financiële krapte kan er voor worden gekozen toch dit uitgangspunt te hanteren.	Inwoners van de wijk	midden	12.000	12.000	12.000	12.000
2	P82000 Grondexploitatie	Kanaalzone. Er kan worden gekozen om deze beleidswens niet te honoreren.	N.v.t.	midden	pm	pm	pm	pm
2	P83000 Woningbouw	Vitaal centrum Malden (VCM). Er kan worden gekozen om deze beleidswens niet te honoreren.	Inwoners en ondernemers van het winkelcentrum	midden	pm	pm	pm	pm
3	P00100 Gemeenteraad en commissies	Stoppen met kindergemeenteraad	Basisschoolkinderen	beperkt	1.500	1.500	1.500	1.500
3	P00407 Algemene personele aangelegenheden	Actualiseren RIE. Er kan worden gekozen om deze beleidswens niet te honoreren.	Medewerkers	midden	4.000	0	0	0
3	P00407 Algemene personele aangelegenheden	Het nieuwe werken (inrichting thuiswerkplek). Er kan worden gekozen om deze beleidswens niet te honoreren. Het risico is dat als dit onderwerp onderdeel is van de nieuw af te sluiten cao de kosten alsnog gemaakt moeten worden.	Medewerkers	midden	15.000	15.000	15.000	15.000

Pr	Product	Maatregel	Doelgroep	Maatschappelijke impact	2022	2023	2024	2025
3	P00407 Algemene personele aangelegenheden	Thuiswerkvergoeding. Er kan worden gekozen om deze beleidswens niet te honoreren. Het risico is dat als dit onderwerp onderdeel is van de nieuw af te sluiten cao de kosten alsnog gemaakt moeten worden.	Medewerkers	midden	50.000	50.000	50.000	50.000
3	P00410 Communicatie	Stoppen of verminderen met gemeentepagina	Inwoners	groot	35.000	35.000	35.000	35.000
3	P00410 Communicatie	Nieuw intranet. Er kan worden gekozen om deze beleidswens niet te honoreren.	Medewerkers	beperkt	3.000	3.000	3.000	3.000
3	P00410 Communicatie	Nieuw intranet (implementatie) Er kan worden gekozen om deze beleidswens niet te honoreren.	Medewerkers	beperkt	8.500	0	0	0
3	P00411 Juridische zaken	Bezwaar/beroepschriften. Er kan worden gekozen om deze beleidswens niet te honoreren.	Medewerkers en bezwaarmakers	midden	20.000	20.000	20.000	20.000
3	P00413 Facilitaire zaken	Versoberen klein onderhoud gemeentehuis 10%	Medewerkers	beperkt	4.000	4.000	4.000	4.000
3	P00610 Onr. Zaakbelasting (OZB) woningen	Inflatiecorrectie toepassen (1,6%)(huidige opbrengst € 3.494.608)	Woningeigenaren	hoog	56.000	112.000	170.000	229.000
3	P00610 Onr. Zaakbelasting (OZB) woningen	Verhoging OZB-opbrengst vanaf 2022 met 15% en in 2023 met nogmaals 5% verhogen (huidige opbrengst € 3.494.608) Dat is gemiddeld € 100 per huishouden.	Woningeigenaren	hoog	525.000	700.000	700.000	700.000
3	P00620 Onr. Zaakbelasting (OZB) niet woningen	Verhoging OZB-opbrengst vanaf 2022 met 15% en in 2023 met nogmaals 5% verhogen (huidige opbrengst incl. gebruikersdeel €1.281.263)	Eigenaren en gebruikers niet woningen	hoog	192.000	256.000	256.000	256.000
3	P12001 Integrale veiligheid	Stoppen of verminderen subsidie stg Hulp bij hartstilstand. Subsidie betreft een exploitatiesubsidie voor onderhoudskosten AED's	Hartpatiënten	midden	10.566	10.566	10.566	10.566
	Totaal				1.284.941	1.650.019	1.744.199	1.875.559

Bijlage 1 Opbrengst raadsbijeenkomst Kadernota

Op 29 april heeft de gemeenteraad tijdens een raadsavond aangegeven welke waarden zij belangrijk vinden en waar wat de raad betreft niet op bespaard moet worden. Ook heeft de raad het college zoekrichtingen meegegeven waar volgens hen juist wel besparingen gevonden kunnen worden. Per groep is de opbrengst weergegeven.

Groep 1

Niet op besparen

- Kinderarmoedebeleid
- Bibliotheek
- Openbare ruimte moet schoon, veilig en groen zijn.

Zoekrichtingen voor besparing

- Eigen bijdrage (gebruiker betaalt) binnen de Wmo
- Tegenprestatie uitkeringsgerechtigden
- 'Luxe' groen
- Interne organisatie
- OZB-niet woningen
- Communicatie
- Samenkracht en participatie

Groep 2

Niet op besparen

- Onderwijs
- Leerlingenvervoer (LLV)
- Inkomensregelingen
- Onroerende Zaakbelasting (OZB)

Zoekrichtingen voor besparing

- Natuur en milieueducatie
- Binnen en buitensport
- Versterking burgerparticipatie
- Amateurkunst
- Communicatie

Groep 3

Niet op besparen

- Verenigingsleven
- Dorpshuizen
- Bibliotheek
- Landschap Ontwikkelingsfonds (LOP)
- Zwemonderwijs

Zoekrichtingen voor besparing

- Inflatiecorrectie OZB
- Formatie taakveld sociaal domein
- Formatie taakveld duurzaamheid
- Formatie taakveld bestuur en organisatie
- Formatie taakveld communicatie

Groep 4

Gezamenlijke uitgangspunten

- Zorg en aandacht voor toekomst
- Afstand tweedeling in balans blijven.
- Ieder mens telt mee, inclusiviteit.

Zoekrichtingen voor besparing

- Eigen bijdrage Wmo
- Oneigenlijk gebruik subsidie
- Lokale heumenpas (politieke fijnstelling)

Fysiek domein en Bestuur & Organisatie heeft deze groep niet behandeld.

Groep 5

Niet op besparen

- Dorpsverbinders
- Bibliotheek
- Natuur milieueducatie
- Milieubeleid

Zoekrichtingen voor besparing

- Dienstverlening optimaliseren
- OZB verhogen (inflatie en verhoging)
- Fractiebudgetten
- Sportaccommodaties (verenigingen meer zelf regie)
- Wmo, voor wie het zelf kan betalen hogere eigen bijdragen.

Afsluiting

Wethouder Schoenaker heeft de avond kort afgesloten met een samenvatting van veel genoemde waarden waar juist niet en waar juist wel een besparing gezocht moet worden volgens de raad. De wethouder noemde de avond na een moeizaam begin toch geslaagd. De hoofdlijnen neemt hij mee naar het college, zodat het college de door de raad aangedragen zoekrichtingen mee kan nemen bij het integraal wegen van besparingsmogelijkheden.

Een tweetal centrale vragen stelt de wethouder hierbij;

- Hoever willen we gaan met burgerparticipatie en samenkracht?
- Wat voor samenleving willen en kunnen we zijn?

